

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

والنتین کاتاسانوف*

برگردان از: ا. م. شیری

۱۶ دسمبر ۲۰۱۵

بدهی بی پشتوانه اقتصاد امریکا

بانک فدرال رزرو که بر سطح بدهی اقتصاد امریکا نظارت می کند، طی بازنگری ارزیابی خود در ماه اکتوبر، جمع کل بدهی امریکا را ۲ تریلیون و ۷۰۰ میلیارد دالر - از ۵۹/۴ (پنجاه و نه و چهار دهم) تا ۶۲/۱ (شصت و دو و یک دهم) تریلیون دالر اعلام کرد (در اواسط سال ۲۰۱۵). به سخن دیگر، جمع کل بدهی از ۳۳۰ (سیصد و سی) تا ۳۵۰ (سیصد و پنجاه) درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یافت. این برآورد بی سر و صدا انجام شد. قالب گزارش آماری تغییر یافته، رقم کلی بدهی امریکا نشان داده نمی شود. اما، دستیابی کارشناسان به چنین ارقام دشوار نیست. کمپانی مشاوره مشهور «مک کینسی» در ماه فبروری سال ۲۰۱۵ گزارشی در خصوص بدهی جهان در سال ۲۰۱۴ منتشر ساخت. اگر میزان بدهی جهان در سال ۲۰۰۰، برابر با ۲۴۶ (دویست و چهل و شش) درصد تولید ناخالص داخلی جهان بود، به گزارش همان «مک کینسی» این رقم در سال ۲۰۰۷ به ۲۶۹ (دویست و شصت و نه) درصد افزایش یافت.

بانک فدرال رزرو امریکا در ماه فبروری سال ۲۰۱۵ گزارشی را منتشر ساخت که داده های مک کینسی در متن آن رنگ می بازد. در بررسی آماری سه ماهه بانک فدرال رزرو نه تنها آمار بدهی ها، حتی آمار دارائی های غیر مالی بخش های اقتصاد امریکا ثبت است. ارزیابی بدهی مربوط به دارائی های غیر مالی تصویر واضح تری را نسبت به ارزیابی تولید ناخالص داخلی آشکار می سازد. دارائی های غیر مالی، شخصی و واقعی که خلاف دارائی مالی دارای ارزش ذاتی می باشند، از اهمیت بسیار برخوردارند. نگاه وام دهندگان و طلبکاران به دارائی های مالی امروز، به بیان ساده، احتیاط آمیز است، خود بانکها آنها را «حباب های مالی» می نامند. ضمناً، به گزارش بانک فدرال رزرو، ارزش دارائی های مالی همه بخشهای اقتصاد امریکا به رقم نجومی ۲۰۳ (دویست و سه) تریلیون دالر، یعنی، به ۱۲ (دوازده) برابر تولید ناخالص داخلی امریکا بالغ می شود.

جدول شماره ۱، عناصر اساسی برآورد دارائی های غیر مالی بخش اقتصادی تحت مدیریت دولت امریکا را نشان می دهد.

جدول شماره ۱:

دارائی های غیر مالی دولت امریکا (در پایان سه ماهه دوم سال ۲۰۱۵، به میلیارد دالر)

کل دارائی های غیر مالی	مالکیت معنوی	تجهیزات	ساختمانها و دیگر املاک غیر منقول	
۳/۲۴	۱/۰۰	۰/۷۴	۱/۵۰	دولت فدرال
۱۰/۰۰	۰/۱۳	۰/۲۵	۹/۶۲	دولتها و حاکمیت های ایالتی و محلی
۱۳/۳۴	۱/۱۳	۰/۹۹	۱۱/۱۲	کل دارائی های دولت گسترده

۱- دارائی های غیر مالی به شکل ساختمان، تجهیزات و دیگر املاک معنوی (در تراز ارزشی).

۲- بدهی وام و استقراض در قالب اوراق بهادار.

۳- دارائی های منهای بدهی

منبع:

Federal Reserve Statistical Release. Financial Accounts of the United States (September 18, 2015). Table B.1. Derivation of U.S. Net Wealth. Table D.3. Debt Outstanding by Sector

قابل تأمل این است، که مازاد دارائیهای بر بدهی هنوز در سطح ایالتها و حاکمیت های محلی جا دارد. اما روند منفی در سطح دولت فدرال، حتی صرف نظر از آن که پس از بحران سالهای ۲۰۰۷-۲۰۰۹ کاخ سفید، خزانه داری امریکا (وزارت دارائی) و کنگره امریکا سیاست بودجه ریاضتی اعلام کردند، مشاهده می شود. دارائی دولت فدرال طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۱۵ فقط ۲۸۰ (دویست و هشتاد) میلیارد دلار، اما بدهی ها از بابت وامها و اوراق قرضه تقریباً ۴ تریلیون دلار افزایش یافت. تا اواسط سال ۲۰۱۵ بدهی خالص دولت فدرال به ۱۱ تریلیون و ۲۵۰ (دویست و پنجاه) میلیارد دلار در مقایسه با ۷ تریلیون و ۴۷۰ (چهارصد و هفتاد) میلیارد دلار بدهی سال ۲۰۱۰ رسید. اگر در سال ۲۰۱۰ بدهی ها ۳ و ۵۶ (پنجاه و شش) صدم برابر بیشتر از دارائی ها بودند، همین تفاوت در سال ۲۰۱۵ به ۴ و ۴۷ (چهل و هفت) صدم برابر افزایش یافت. بر اساس معیارهای ارزیابی وضعیت مالی، کمپانی دولت فدرال امریکا به طرز ناامید کننده ای ورشکست محسوب می شود و روند اعلام ورشکستگی آن باید از مدتها پیش آغاز می شد.

اما آنچه که ما در داده های آماری بانک فدرال رزرو و وزارت دارائی امریکا می بینیم، تصویر کاملی از بدهی های عمومی دولت امریکا به دست نمی دهد. فقط بدهی های مرتبط با وامها و استقراضها در قالب اوراق قرضه و سایر اوراق بهادار به دقت رصد می می شود. به اضافه اینها، تعهدات دیگری، مثلاً، تعهدات در رابطه با اجرای برنامه های اجتماعی، حقوق و مزایای کارکنان دولتی، بازنشستگان، بیکاران و غیره هم وجود دارد. با این حساب، حجم تعهدات بودجه نی مانند یک گلوله برفی در حال رشد است.

با این وصف، ما موقعیت مجموع بدهی اقتصاد امریکا را مورد مذاقه قرار می دهیم (همه بخشها). و این هم توزیع دارائی های غیر مالی همه بخشها در اواسط سال ۲۰۱۵:

دولت فدرال - ۳ تریلیون و ۲۴۰ (دویست و چهل) میلیارد دلار؛

دولتهای ایالتی و حاکمیت‌های محلی - ۱۰ (ده) تریلیون دلار؛
اقتصاد خانواده‌ها - ۳۰ (سی) تریلیون و ۲۲ میلیارد دلار؛
کسب و کار غیر تعاونی در بخش‌های غیر مالی - ۱۲ (دوازده) تریلیون و ۹۰ (نود) میلیارد دلار؛
کسب و کار غیر تعاونی در بخش‌های مالی - ۲۰ (بیست) میلیارد دلار.

جمع کل دارائی‌های غیر مالی همه بخش‌های فوق‌الذکر - ۵۵ تریلیون و ۵۷۰ (پانصد و هفتاد) میلیارد دلار.
دارائی‌های غیر مالی آشکارا نه برای تأدیه همه بدهی‌ها، بلکه، به ۸۹ (هشتاد و نه) درصد آنها کفایت می‌کند.
دارائیهای کمپانیها، بزرگترین بخش دارائیهای اقتصاد امریکا را تشکیل می‌دهند، آنها بر اساس شاخص ارزش بازار (ارزش پولی) سهام کمپانیها و بانکها مورد سنجش قرار می‌گیرند. شاخص سرمایه‌شرکتهای بزرگ بخش اقتصادی امریکا در نیمه سال ۲۰۱۵ مشتمل بر ۲۹ (بیست و نه) تریلیون و ۶ صد میلیارد دلار بود. اما در حال حاضر قیمت سهام در بازارهای بورس به شدت بالا رفته، بازار بیش از اندازه گرم شده و همچنان بر حسابهای آن می‌دمند. اگر چه کمپانیهای بخش غیر مالی اقتصاد از پشتوانه دارائی‌های فیزیکی واقعی برخوردارند، کمپانیهای بانکی تقریباً فاقد چنین دارائی‌های فیزیکی هستند.

بر اساس ارزیابی بانک فدرال رزرو، سرمایه‌بازاری کمپانیهای بانکی به مبلغ ۷ تریلیون و ۴۶۰ (چهار صد و شصت) میلیارد دلار بالغ می‌گردد. به اضافه این، طبق لیبرال‌ترین برآوردها، دارائی‌شرکتهای بانکی نه با ارقام تریلیونی، بلکه، در بهترین حالت، با ارقام میلیاردی سنجیده می‌شود. طبق برآوردهای بانک فدرال رزرو، بانکهای فاقد وضعیت شرکتی (شرکت سهامی) فقط ۱۶ (شانزده) تریلیون و ۶ صد میلیارد دلار ثروت واقعی دارند. آنچه که به شرکت‌های بخش غیر مالی مربوط می‌شود، این است که سرمایه آنها ۲۲ تریلیون و ۱۴۰ (صد و چهل) میلیارد دلار برآورد شده است. با در نظر گرفتن این که امروز حساب سهام شرکت‌های غیر مالی در بازار دمیده نمی‌شود، لازم است برآوردهای پیشین در مرکز توجه قرار گیرد. به این ترتیب، در پایان سال ۲۰۱۰ که بازار سهام شرکت‌های غیر مالی هنوز گرم نشده بود، سرمایه آنها شامل ۱۴ (چهارده) تریلیون و ۳۶۰ (سیصد و شصت) میلیارد دلار بود. آن را هم می‌توان به مثابه یک راهنمای واقعی تر در نشان دادن تراز ارزشی بهای دارائی‌های واقعی پذیرفت. یعنی بانک فدرال رزرو دارائیهای واقعی بخش شرکتها را تقریباً دو برابر بیشتر برآورد نموده است. طبق برآورد ما دارائی‌های غیر مالی همه بخش شرکتها به ۱۴ (چهارده) تریلیون و ۵۰۰ (پانصد) میلیارد دلار بالغ می‌گردد، و جمع کل دارائی‌های غیر مالی همه بخش‌های اقتصاد امریکا در میانه سال جاری به ۶۰ (شصت) تریلیون دلار می‌رسید. این هم همه بدهی‌های وامی و استقراضی اقتصاد امریکا را پوشش نمی‌دهد.

ادامه می‌دهیم. به منظور ارزیابی دارائی خالص اقتصاد امریکا، خدمات آماری بانک فدرال رزرو الزامات خالص همه بخش‌های اقتصاد امریکا به غیر ساکنان را در نظر می‌گیرد. اگر الزامات خالص با علامت «مثبت» باشد، در این صورت، دارائی‌های خالص (و ثروت ملی) امریکا افزایش می‌یابند. اگر با علامت «منفی» باشد، به عکس، دارائی‌های خالص امریکا کاهش می‌یابد. به این ترتیب، الزامات خالص امریکا به غیر ساکنان به عنوان منفی ۵ تریلیون و ۴۷ (چهار صد و هفتاد) میلیارد دلار برآورد شده است. به سخن دیگر، این بدهی خالص همه بخش‌های اقتصاد امریکا در مقابل کشورهای دیگر به حساب می‌آید. مرجع الزامات مالی ساکنان امریکا به غیر ساکنان در نیمه اول سال ۲۰۱۵، ۱۷ (هفده) تریلیون و ۵۱۰ (پنجصد و ده) میلیارد دلار بوده است. الزامات متقابل غیر ساکنان به ساکنان امریکا معادل ۲۳ (بیست و سه) تریلیون و ۴۰۰ (چهار صد) میلیارد دلار است. سالها این تناسب ناسالم ادامه داشته، و تظاهر روشن اقتصاد انگلی امریکا می‌باشد.

از مجموع دارائی های واقعی اقتصاد امریکا («۶۰» - شصت تریلیون دالر) بر مبنای برآوردهای فوق الذکر ما، اگر ۵ تریلیون و ۴۷۰ (چهار صد و هفتاد) میلیارد دالر بدهی خارجی آن را کسر کنیم، در این صورت، مقدار دارائی های واقعی اقتصاد امریکا معادل ۵۴ (پنجاه و چهار) تریلیون و ۵۰۰ (پانصد) میلیارد دالر خواهد بود و این مبلغ را هم می توان به مثابه پشتوانه واقعی بدهی های اقتصاد امریکا حساب کرد. بدین ترتیب، معلوم می شود، که دارائی های واقعی اقتصاد امریکا فقط ۸۷ (هشتاد و هفت) و نیم درصد بدهی های آن را پوشش می دهد. اگر اقتصاد امریکا با همان روشی که کمپانی های معمولی مورد مطالعه و بررسی قرار داده شود، در این حالت، کمپانی غیر شرکتی امریکا را اگر ورشکسته نه، می توان نیازمند توانبخشی نامید.

این برآورد محتاطانه را ما بر مبنای آمارهای بانک فدرال رزرو انجام دادیم که همه بدهی ها را در برنمی گیرد. از میان برآوردهای جایگزین در باره جمع کل بدهی ها در این اواخر می توان به تحقیقات دانشگاه اقتصاد کالیفورنیا (سان دیه گو) به ریاست پروفیسور **جیمس هامیلتون** (منتشره در ماه اگست سال ۲۰۱۳) اشاره کرد. در این تحقیقات جمع کل بدهی امریکا در پایان سال ۲۰۱۲، ۷۰ (هفتاد) تریلیون دالر (در مقایسه با برآورد بانک فدرال رزرو در همان سال معادل ۵۷ - پنجاه و هفت - تریلیون و ۴۰۰ - چهار صد - میلیارد دالر) برآورد شده است. چنین ارزیابی از جمع کل بدهی ها را ارگانهای دولت فدرال، ایالتها و شهرها به مثابه اصطلاح تعادل معاملات و بدهی ها در نظر می گیرند. بر اساس محاسبات **جیمس هامیلتون**، تناسب سطح جمع کل بدهی امریکا در سال ۲۰۱۲ تا ۴۴۰ (چهار صد و چهل) درصد تولید ناخالص داخلی کشور رسید.

با این حال، برآورد اقتصاددانان کالیفورنیا هم تصویر کاملی ارائه نمی دهد. کارشناسان مسائل حقوقی و اقتصادی نیز همه بدهی های اقتصادی فوق الذکر را «بدهی بازاری»، «بدهی قراردادی» و غیره می نامند. این تعهدات مالی در معاهدات، قراردادهای دیگر اسناد حقوقی مرتبط با حرکت سرمایه اعتباری ثبت شده است. در ارتباط با چنین بدهی ها حسابرسی دقیق انجام می شود، بدهی های قراردادی در صورت لزوم با در نظر گرفتن وضعیت بازار (تغییر نرخ بهره اوراق قرضه و سایر)، بازسازی اوراق اعتباری و غیره مورد ارزیابی مجدد قرار می گیرند.

علاوه بر اینها بدهی هایی هم هستند، که آنها را می توان «تعهدات اجتماعی» نامید. سخن از تعهدات دولت در مقابل شهروندان کشور در بخشهای تأمین حقوق بازنشستگی، سلامت و بهداشت، مزایای گروههای مختلف افراد (بیکاران، فقیران، خانواده های پر اولاد و غیره) در میان است. این، نه فقط تعهدات جاری، حتی تعهدات معوقه را نیز شامل می شود. تحقیقات زیادی در خصوص بدهی اجتماعی امریکا در سالهای اخیر به عمل آمده است. گزارش منتشره مؤسسه معتبر **کاتون** واشینگتن (به قلم **مایکل تانر**) در سال ۲۰۱۵ یکی از آخرین آنها می باشد. بر اساس این گزارش، بدهی دولتی امریکا در سال ۲۰۱۴ نه ۱۸ (هیجده) تریلیون دالر (مندرج در تارنمای بانک فدرال رزرو)، بلکه، ۹۱ (نود و یک) تریلیون دالر بوده است. مؤسسه کاتون تصریح می کند: «این رقم از اینجا به دست می آید که آنها تعهدات مربوط به برنامه های اجتماعی و بیمه بهداشت و درمان را به آن اضافه نمی کنند. اگر چه آنها در ترازنامه رسمی منعکس نمی شوند، ولی جزو تعهدات قانونی دولت امریکا به حساب می آیند. احتمال کسری بودجه این برنامه ها، بدهی های دولتی را تا رقم غیر قابل درک ۹۱ (نود و یک) تریلیون دالر افزایش می دهد». قابل توجه این است که در این گزارش از تعهدات اجتماعی معوقه سخن می رود. مقامات دولتی این تعهدات را زود فراموش می کنند.

با در نظر گرفتن همه ملاحظات پیرامون محاسبه جمع کل بدهی امریکا، با اطمینان کامل می توان گفت، که اصلاحات هیچ کمکی به کمپانی غیر شرکتی امریکا نمی کند. ایالات متحده امریکا کاملاً ورشکست شده است.

چند نکته:

با این حساب، با اطمینان کامل می توان گفت، که ایالات متحده امریکا بدهی های خارجی و داخلی خود را هیچ گاه نخواهد پرداخت.

به این دلایل:

- اصولاً توان پرداخت آنها را ندارد. چرا که کل دارائی واقعی دولت امریکا «فقط فقط ۸۷ (هشتاد و هفت) و نیم درصد بدهی های آن را پوشش می دهد». بنا بر این، دولت امریکا هیچ وقت حاضر نمی شود کلیه دارائی هایش را برای تأدیة بدهی هایش بفروشد و ممکن هم نیست؛

- در حالی که دولت امریکا به سر متحدان سنتی و دیرینه اش کلاه می گذارد^(*)، در واقع فاتحه بدهی به سایر کشورها را از همان ابتدا خوانده است. مثال اول -زمانی که دولت المان در سال ۲۰۱۱ تمصیم خود را دایر بر بازگرداندن ۱۵۳۶ تن طلای نگهداری شده کشورش در امریکا را اعلام کرد، پیش از همه، پارلمان المان از ترس امریکا جسارت تصویب این طرح دولت را در خود پیدا نکرد و در گام دوم، بانک فدرال رزرو امریکا، با راه اندازی حادثه طوفان «سندی» در نیویورک اعلام کرد در اثر این حادثه، همه طلاهای «موجود» در خزانه زیرزمینی منهن، از جمله، طلای المان را سیل برده است. لازم به یادآوریست که این حادثه در شرایطی روی داد که به گزارش سازمان هواشناسی امریکا، در شبانه روز وقوع حادثه در نیویورک نه بارانی بارید و نه طوفانی درگرفت. اندکی بعد معلوم شد که به منظور غصب طلای المان، با طراحی بانک فدرال رزرو امریکا یک سد و نیروگاه برق واقع در روی آن را منفجر و اب پشت سد به واسطه کانال از پیش تعبیه شده به نیویورک، از جمله به زیرزمینهای منهن جاری گردید. و این هم روشن است که وزن مخصوص طلا از آب سنگین تر است، سیل نمی توانست همه طلاهای «موجود» در زیرزمین منهن را چنان با خود ببرد که هیچ اثری از آنها باقی نماند.

مثال دوم -در پی رکود و ورشکستگی اقتصاد اسپانیا پس از اعلام بحران مالی -اقتصادی جهان سرمایه داری در ۱۵ سپتمبر سال ۲۰۰۸، بانک مرکزی اسپانیا در صدد تحویل اوراق قرضه و بهادار امریکا به ارزش ۱۳۲ میلیارد دلار به این کشور برای دریافت پول نقد (دلار) برآمد، بانک فدرال رزرو امریکا همه آنها را اوراقی اعلام نمود که گویا دولت اسپانیا جعل کرده است.

مترجم

(*):

<https://eb1384.wordpress.com/2013/06/15/>

<https://eb1384.wordpress.com/2013/06/21/2636/>

*پروفیسور، دکتر علوم اقتصاد، مدیر مرکز پژوهشهای اقتصادی «سرگئی فیودورویچ شاراپوف» (روسیه)

<http://www.fondsk.ru/news/2015/11/03/dolg-amerikanskoj-ekonomiki-nichem-ne-obespechen-36519.html>

۲۵ آذر قوس ۱۳۹۴